

Deris: Din Kùltürü ve Ahlak Bilgisi
Unitè: III - İslam ve İbadet

Kavramlar:

İbadet, mükellef,
salih amel, ihlas.

Konular:

- İslam'da İbadet ve Kapsamı
- İslam'da İbadetin Amacı ve Önemi
- İslam'da İbadet Yükümlülüğü
- İslam'da İbadetlerde Temel İlkeler
- İslam'da İbadet Ahlak İlişkisi
- Kur'an'dan Mesajlar

Sunumdaki Başlık Türleri:

- Konu başlığı
- Alt başlık/Kazanım
- Okuma parçası

İslam'da İbadet ve Kapsamı

İbadet, boyun eğmek, itaat etmek, saygı duymak, kulluk etmek, tapınmak demektir. İbadet, Kulun inandığı ve bağlandığı yüce varlığa karşı kulluk borcunu yerine getirmesi, O'nunla manevi bir bağ kurmaya çalışmasıdır.

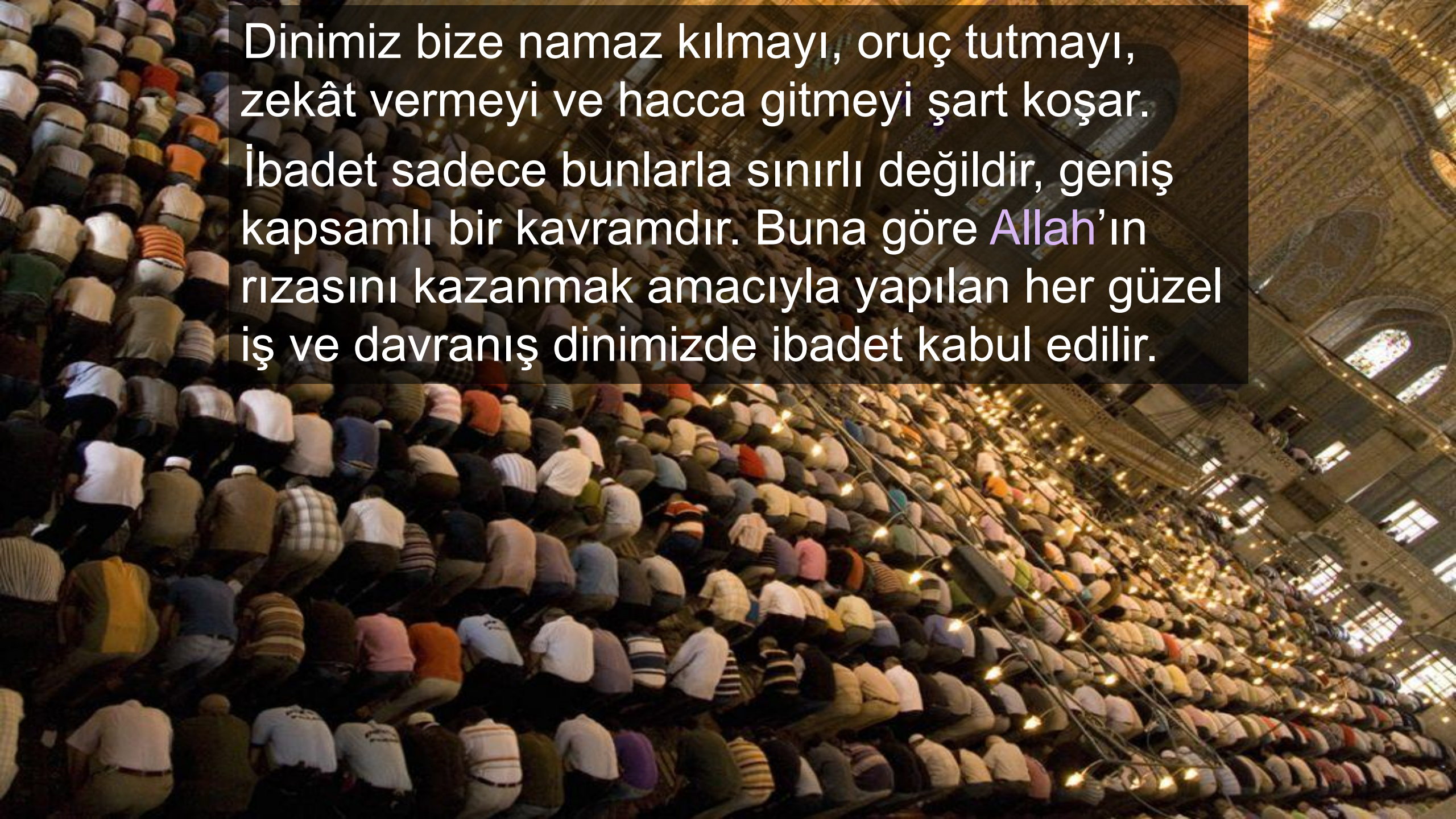
İbadetler, dinin özünü oluşturan inanç esaslarından sonra dinin ikinci önemli halkasıdır. **Yüce Allah'a** olan sevgi, saygı, inanç ve bağlılık, ibadetlerle ortaya konulur. **“...Yalnız Allah'a ibadet et ve şükredenlerden ol.”** *(Kur'an, Zümer [39] 66).*

Abid: Kulluk ve ibadet eden. **Mabud:** Kendisine ibadet edilen varlık. **Mabed:** İbadet edilen yer.

Dinimiz bize namaz kılmayı, oruç tutmayı, zekât vermeyi ve hacca gitmeyi şart koşar. İbadet sadece bunlarla sınırlı değildir, geniş kapsamlı bir kavramdır. Buna göre Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yapılan her güzel iş ve davranış dinimizde ibadet kabul edilir.

Salih amel (*salihat*), sahibini ve başkalarını ıslah edici, düzeltici, üçüncü şahıslara yönelik eylemler demektir. Allah'a itaat, namaz, zekât gibi ibadetler ise **hasenattır** (*Kur'an, Hud [11] 23; Bakara [2] 277*). Mesela gece namazı kılmak **hasenat**, başkası düşmesin diye yoldaki bir taşı kenara koymak **salihattir**.

Hayvanlara
her türlü yardım

Salih ameldir

"Bazıları, Allah'a
mükafat arzusuyla
kulluk eder, bu tüccarca
bir kulluktur. Bazıları,
korkudan ibadet eder,
bu da kölelerin
kulluğudur. Kimisi de,
şükür olarak ibadet
eder, bu da özgür
insanın kulluğudur."

Hız. Ali

(Şerif Radiy Muhammed bin Hüseyin, Nehcü'l-

Belağa, Vecize no: 237).

“Ey Rabbim, eğer sana
cehennem korkusuyla
ibadet ediyorsam beni
cehennem ateşinde yak.
Eğer sana ibadetim cennet
mutluluğu arzusuyla ise
beni ondan mahrum et.
Fakat, sana ibadetim Senin
için ise, Rabbim beni ebedi
güzelliğinden (cemalinden)
mahrum bırakma.”

Rabia el-Adeviyye

İslam'da İbadetin Amacı ve Önemi

Özel anlamda farz ve nafil ibadetlerin, genel anlamda bütün salih amellerin temel amacı kişiyi Allah'ın rızasına ulaştırmaktır. İnsan Allah'a olan şükür borcunu yerine getirebilmek, O'na olan sevgi ve saygısını gösterebilmek için ibadetlere ihtiyaç duyar. İbadetler, insanın ruhunu yüceltir, onu kötülüklerden arındırır.

Bilinçli ibadet insanı iyiliklere sevk eder, kötülüklerden uzaklaştırır. İbadetler sayesinde yüce yaratıcıyla bağına güçlendiren insan iyiliklere yönelir. Allah katında kazandığı değeri kaybetmek istemeyen kişi, O'nun yasakladığı kötülüklerden de uzaklaşır. Allah'ın yasaklarından kaçınmanın da ibadet olduğu bilinciyle yaşar.

**Namazı ikame etmek
iki namaz arasını**

Güzelleştirmektedir

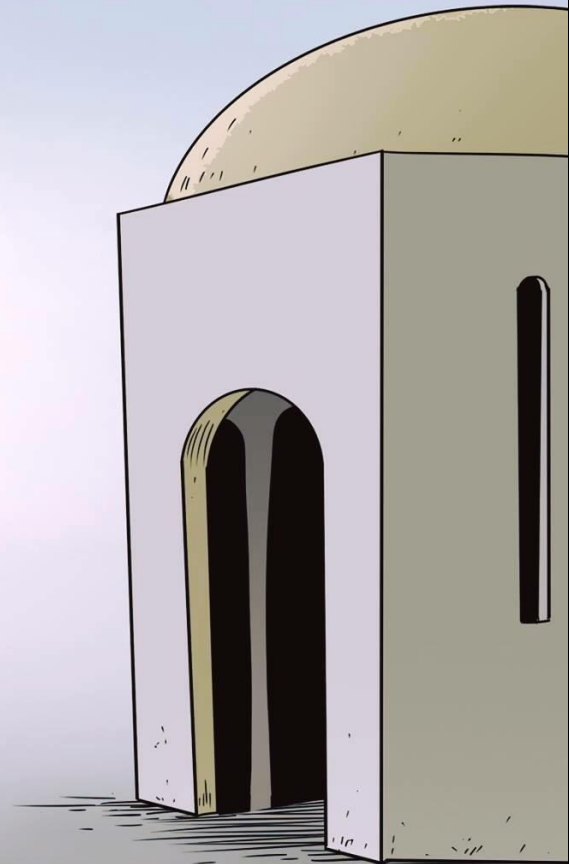
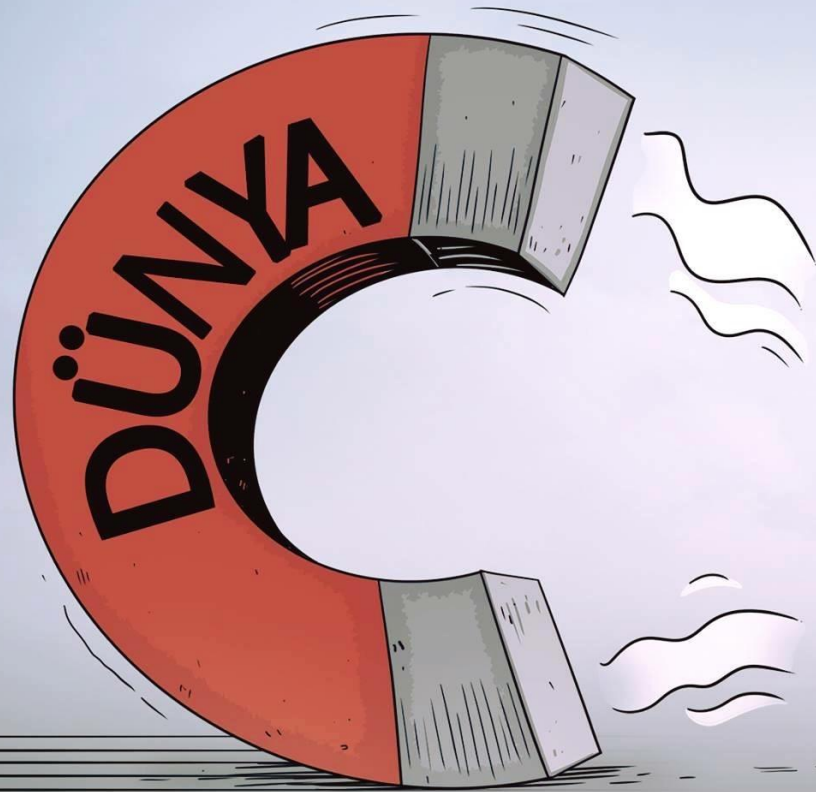
Giysilerimizdeki Yazılara Dikkat Edelim!

'İman' varsa 'İmkan'da vardır !

@muslimshow

(NAMAZDA)
İSTEDİĞİN
KADAR AL
3 TL BIRAK

Niçin İbadet Edilir?

İbadet, hiçbir karşılık beklemeksizin yalnız Allah'ın emrini yerine getirmek, şükretmek ve O'nun rızasını kazanmak için yapılır. Kur'an'a göre cennetteki en büyük nimet, Allah'ın rızasıdır *(Kur'an, Tevbe [9] 72)*.

Cennet cennet dedikleri birkaç
köşkle birkaç huri.
İsteyene ver sen onu, bana seni
gerek seni.

Yunus Emre

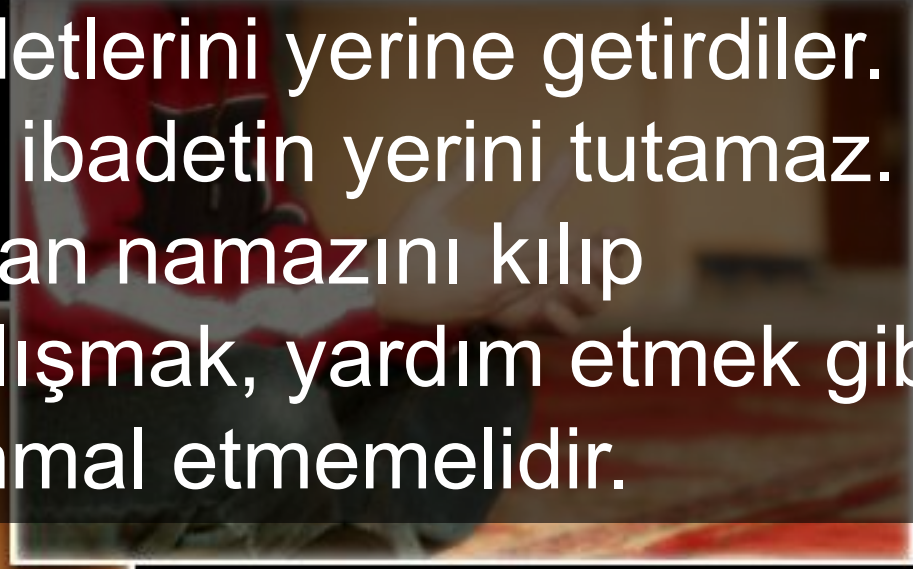
İnsan çeşitli sıkıntılarla karşılaşp ümitsizlik ve bunalıma düştüğünde, ibadetle kendisini Allah'a yakın hisseder ve O'nunla sağlam bir iletişim kurar. O'nun rahmetine sığınır, ümitsizlikten kurtulur ve huzura kavuşur.

Kur'an'da ibadetleri açık bir şekilde emreden birçok ayet yer alır. Örneğin namaz kılmayı emreden bir ayette şöyle buyrulur: “... Namazı da dosdoğru kılın. Çünkü namaz, Mü'minler üzerine vakitleri belli bir farzdır.”
(Kur'an Nisa [4] 103).

Bazıları, 'Benim kalbim temiz, namaz kılmam da olur' der. Rasulullah'ın, sahabilerin de kalpleri temizdi, ama onlar ibadetlerini yerine getirdiler. Hiçbir ibadet, başka bir ibadetin yerini tutamaz. Bu nedenle, inanan insan namazını kılıp orucunu tuttuğu gibi çalışmak, yardım etmek gibi güzel davranışları da ihmal etmemelidir.

Yorumluyoruz!

SUSUN, SESSİZ OLUN DİYE
BAĞIRIP CAMİYE
KÜSTÜRDÜĞÜNÜZ
ÇOCUĞUN VEBALİNİ
NASIL ÖDEYECEKSİNİZ?

CAMİDE ÇOCUK SESİ
GÜRÜLTÜ DEĞİL,
MELEK CIVILTISIDIR.

Zafer Camii, Buca-İzmir.

Zafer Camii, 0-6 yaş Kur'an Kursu Bölümü.

İslam'da İbadet Yükümlülüğü

Dinin emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından kaçınmakla sorumlu tutulan kimseye **mükellef** denilir. İslam'a göre **akıl** ve **irade**, ibadetle mükellef olmanın şartlarıdır. Kişinin, akletme ve irade kabiliyetinin bulunmadığı uyku, baygınlık, delilik gibi durumlarda ibadet mükellefiyeti yoktur.

Ef'al-i mükellefin (*mükelleflerin fiilleri*), dinen yükümlü sayılan insanların davranışları ve bunlarla ilgili hükümler anlamındadır. Akıllı ve ergenlik çağına gelmiş her Müslüman yaptıklarından sorumludur. Bu sorumluluk bazı davranışları yapmayı, bazılarını da yapmamayı gerektirir.

Farz, vâcip, sünnet, mendup kavramlarıyla İslam'ın yapılmasını istediği davranışlar kastedilir. Yapılmaması istenilen davranışlar ise **haram** ve **mekruh** kavramlarıyla belirtilir. **Mubah** kavramı da insanın yapıp yapmamakta serbest olduğu davranışlar için kullanılır.

Farz, dinin mükelleften yapılmasını kesin ve bağlayıcı şekilde istediği iş ve davranışlardır.

Farz-ı ayn; dinen sorumlu sayılan her Müslümanın yapması gereken davranışlardır (5 vakit namaz, Ramazan orucu, zekât ve hac ibadetleri...).

Farz-ı kifâye; bazı Müslümanların yapmasıyla diğerlerinin üzerinden sorumluluğu kalkan davranışlardır (Örneğin cenaze namazı).

Vâcip, yapılması farz seviyesinde olmayan fakat sünnetten daha kuvvetli olan dinî hükümler. Vâcip terimini Hanefi Mezhebinin âlimleri kullanmışlardır (*Ramazan'da verilen fitir sadakası, vitir ve bayram namazları...*).

Sünnet, **Rasulullah**'ın farz ve vâcip dışında yaptığı veya yapılmasını tavsiye ettiği davranışlar.

Sünnet-i müekkede: **Rasulullah**'ın farz ve vâcibin yanı sıra devamlı yaptığı, çok az terk ettiği iş, davranış ve ibadetlerdir (*Sabah namazının sünneti, öğle namazının ilk ve son sünnetleri, namazları cemaatle kılmak, ezan, kamet, selamlaşmak, dişleri temizlemek...*).

Sünnet-i gayri müekkede: **Rasulullah**'ın bazen yapıp bazen terk ettiği iş, davranış ve ibadetlerdir (*İkindi ve yatsı namazlarının ilk sünnetleri...*).

Mendup: Dinen yapılması kesin ve bağlayıcı olmaksızın istenilen, fakat terk edilmesi kınanmayan işler (*Kuşluk ve teheccüd gibi nafile namazlar, Ramazan dışında tutulan nafile oruçlar...*).

Mubah: Mükellefin yapıp yapmamakta serbest bırakıldığı fiiller. **Mübah**, **helal** ve **caiz** kavramlarıyla birlikte kullanılır.

Haram: Allah'ın kesin olarak yasakladığı söz ve davranışlar.

Mekruh: Haram olmadığı halde istenmeyen, hoş görülmeleyen söz ve davranışlardır
(*Soğan, sarımsak yiyerek camiye gitmek...*).

İlk gelen ayetlerden birisinde, “**Elbiseni temizle**” emri vardır *(Kur'an, Müddessir [74] 4)*. Müslüman pis gezemez!

Yasak başladı! Ücretsiz dağıtılacak

Mimar Sinan'ın 'Ustalık Eserim' dediği tarihi Selimiye Camii'ne gelen çorapsız ziyaretçilere 'ücretsiz' çorap dağıtım dönemi başladı

Türk-İslam mimarisinin en önemli eseri olan Selimiye'de insan sağlığının korunması ve caminin temiz tutulması amacıyla Edirne İl Müftülüğü önemli bir adım atarak, camiyi ziyaret etmek isteyen ve ayağında çorabı bulunmayan ziyaretçilere ücretsiz [çorap](#) dağıtımını yapmaya başladı.

Namaz, camiden çıkınca,
Hac, Mekke'den donnce,
Ramazan, oruç bitince başlar.

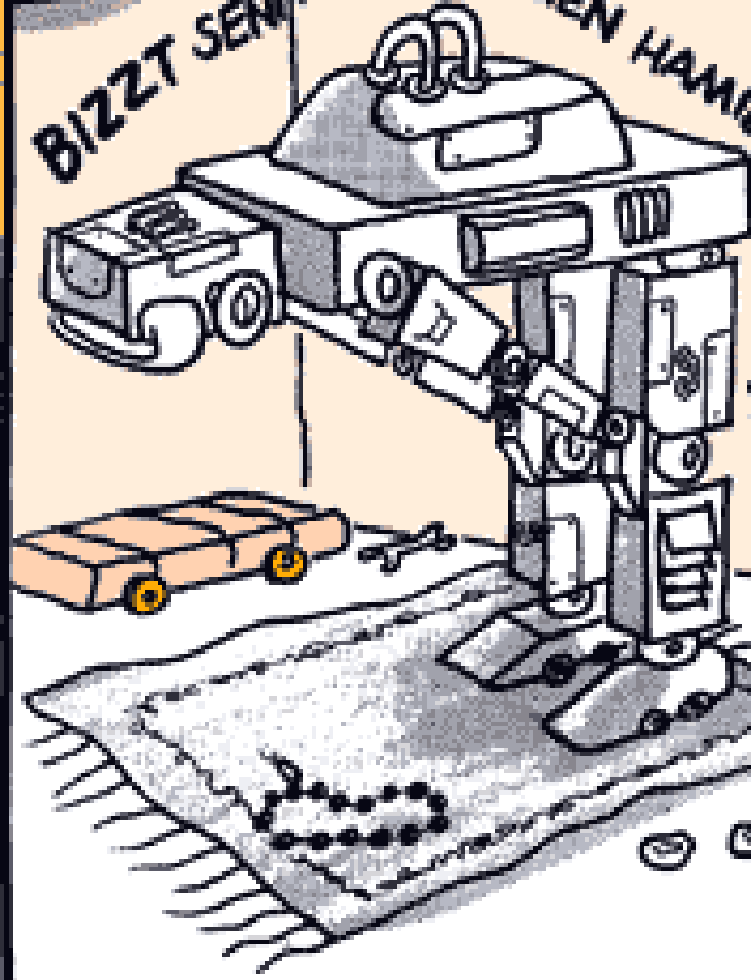

Necip Fazıl Kısakürek

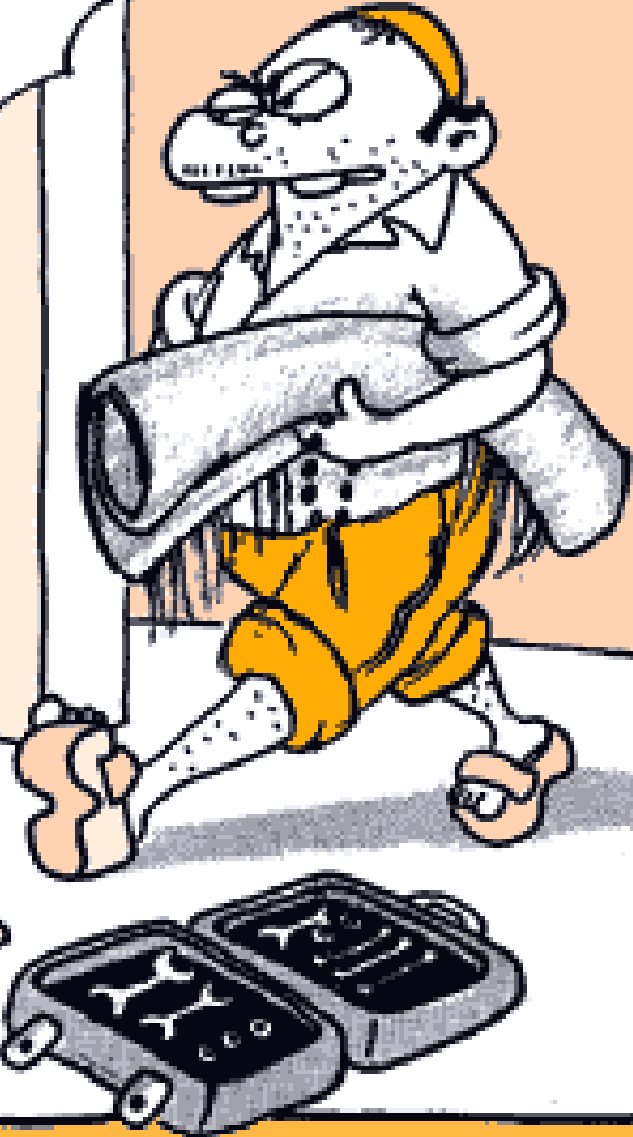

BIZZT SENİ ALLAHU LİMEN HAMİDE

USTAA BAAK...
BİZİM YERİMİZE
NAMAZ KILSIN
DİYE ROBOT
İCAT ETTİM..!

İYİ HALT
ETTİN..!

HUZUR
NAMAZDA

4
1 11 21

İslam'da İbadetlerde Temel İlkeler

Kur'an ve Sünnete Uygunluk: Kur'an'da ibadetler hakkında gerekli bilgiler verilmiş, ibadetlerin yapılışı ise **Rasulullah**'ın uygulamalarıyla gösterilmiştir.

İbadetler yalnızca **Yüce Allah**'ın emir ve yasaklarıyla belirlenmiştir ve kişilerin yorumlarına açık değildir. Dolayısıyla ibadetlerin geçerli olabilmesi için Kur'an'a ve sünnetin örneğine uygun olması gerekir. Bu sebeple ibadetlerin yalnızca **Allah**'ın emrettiği ve **Rasulullah**'ın gösterdiği tarzda yapılması esastır.

Niyet: İbadet eden kimsenin niyeti ibadeti yalnız Allah için yapmak olmalıdır. Allah'ın rızasını gözeterek yaşayan bir insan, ibadetlerinde dünyalık bir menfaat beklentisi içinde olmaz. Çünkü ibadetin asıl amacının manevi olgunluğa erişmek, kötülüklerden korunmak ve Allah'ın verdiği nimetlere şükretmek olduğunu bilir.

Dil İle Niyet Etmek Şart Mıdır?

İbadetlerde niyetin dille de söylenmesi şart değildir. Bunu kalpten geçirmek yeterlidir *(El Kâfi, Fetava-i Hindiyye; <http://www.hayrettinkaraman.net/makale/ramazan/1427-11.htm>).*

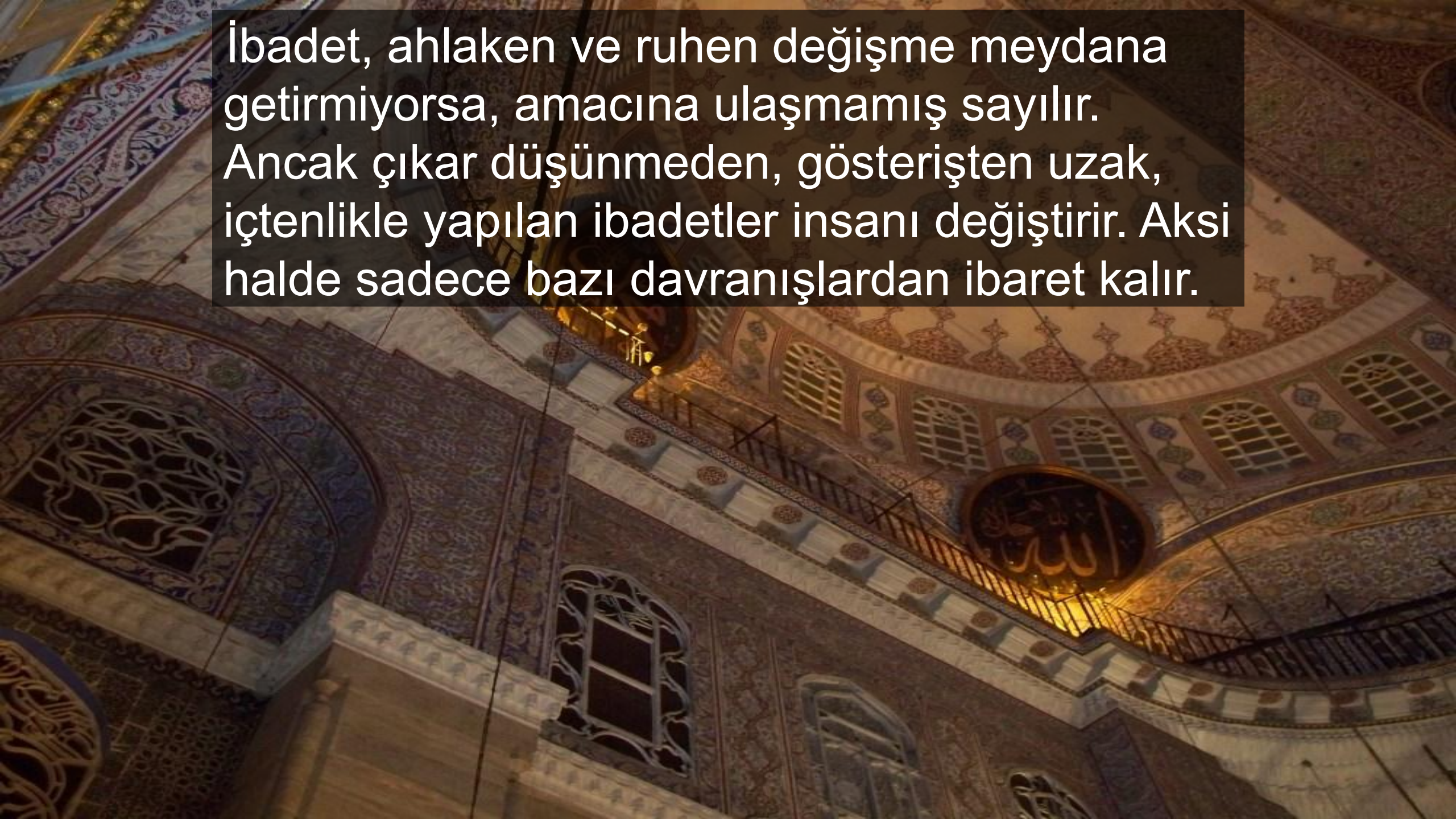

İsteklilik ve Samimiyet

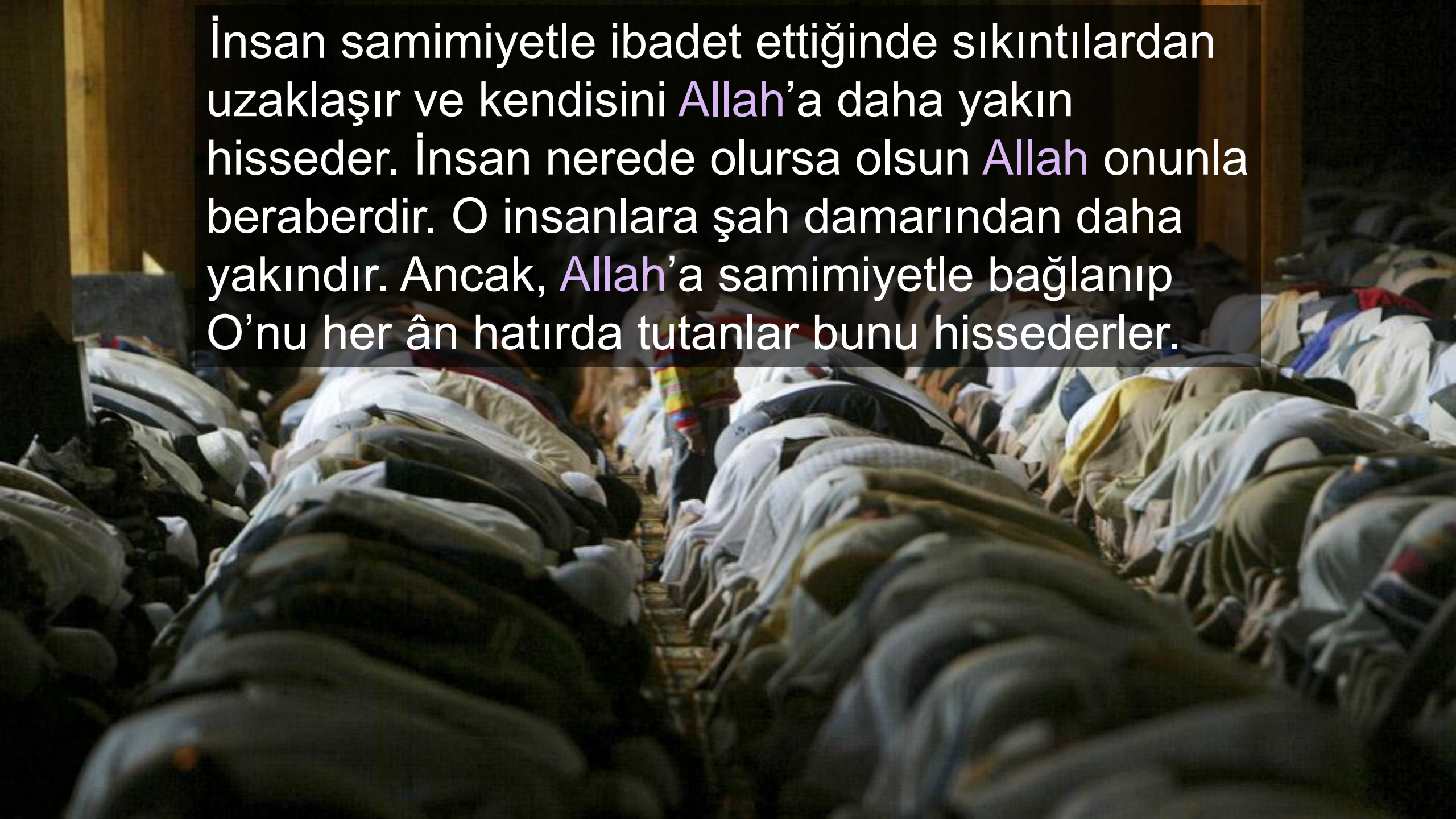
İbadet, Allah'ın buyruklarını yerine getirmek, O'na şükran ifade eden davranışlarda bulunmak olduğuna göre, isteyerek ve samimi duygularla yapılması halinde amacına ulaşır.

İbadet, ahlaken ve ruhen değişme meydana getirmiyorsa, amacına ulaşmamış sayılır. Ancak çıkar düşünmeden, gösteriştenden uzak, içtenlikle yapılan ibadetler insanı değiştirir. Aksi halde sadece bazı davranışlardan ibaret kalır.

İnsan samimiyetle ibadet ettiğinde sıkıntılardan uzaklaşır ve kendisini Allah'a daha yakın hisseder. İnsan nerede olursa olsun Allah onunla beraberdir. O insanlara şah damarından daha yakındır. Ancak, Allah'a samimiyetle bağlanıp O'nu her ân hatırdan tutanlar bunu hissederler.

“İhsan nedir?” sorusuna
Rasulullah'ın cevabı, “İhsan,
sanki Allah'ı görüyormuşsun gibi
ibadet etmendir. Çünkü sen O'nu
görmüyorsan da O seni görüyor.”
şeklinde olmuştur *(Hadis, Buhari, İman 37).*

Kendimize, çevremize, ailemize, sahip olduğumuz şeylere baktığımızda Allah'a şükür için ibadet etmemizi gerektiren pek çok nimet olduğunu görürüz. O nedenle bu eşsiz nimetleri düşünmekle, ibadetleri kendi isteğimizle **Yüce Allah'a yerine getirmenin önemini daha iyi kavrayabiliriz.**

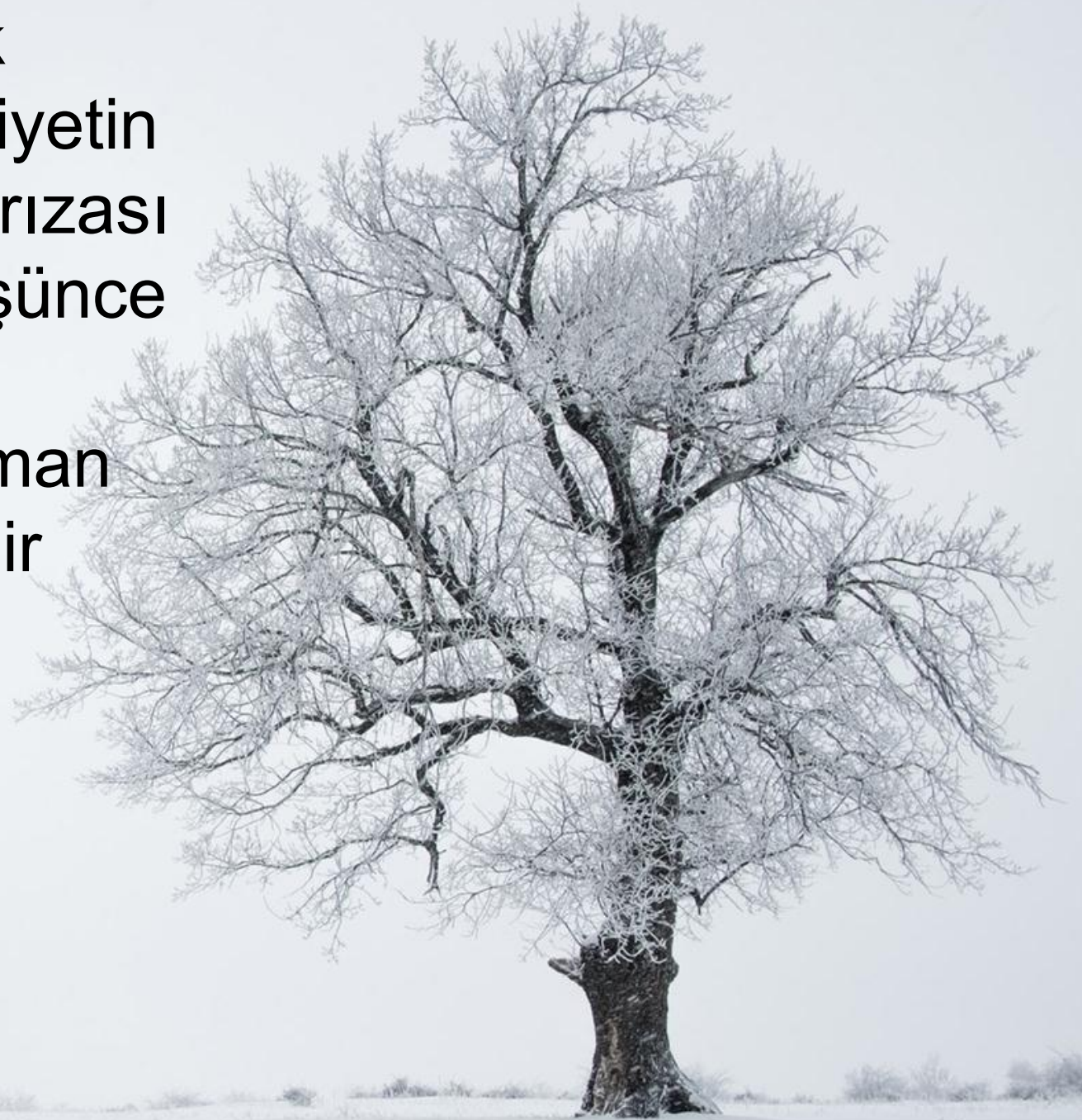

Yeni Bölüm
SEKSENLER

İbadetin ruhu ve özü, **ihlas**tır. **İhlas**; katışıksız, saf, samimi, içten ve gönülden olma halidir. İbadetin yalnızca **Allah**'ın rızasını kazanma niyet ve kararlılığıyla yapılmasıdır.

Samimiyet, içten olmak demektir. İbadetlerde niyetin saflaştırılması ve Allah rızası dışında bütün diğer düşünce ve beklentilerden arındırılması bir Müslüman için hayat boyu süren bir gayedir.

Dinimizde ibadetlerin özenli, bilinçli ve samimi bir şekilde yapılmasına önem verilir. İnsanların **huşû** (*sükûnet ve alçakgönüllülük hali*) içerisinde bütün benlikleriyle ve samimiyetle **Allah**'a yönelmeleri, O'na ibadet etmeleri istenilir.

“Gerçekten Mü’minler kurtuluşa ermiştir. Onlar ki namazlarında huşu içindedirler.” *(Mü’minun [23] 1-2)* ayetiyle de ibadetlerini samimi bir şekilde yerine getiren Mü’minlerden övgüyle söz edilir.

GösteriŖten Uzak Olmak

Sırf Allah rızası amacıyla yapılması gereken ibadetlerin, insanlar görsün diye, herhangi bir çıkar elde etmek için veya sadece gösteriŖ amaçlı yapılması, dinde **riya** olarak adlandırılır. *(İkiyüzlü insanlara riyakâr denilir).*

Tüm ibadetlerin ve iyiliklerin sadece Allah rızası için yapılması gerektiği belirtilmekle birlikte, gösteriş ve riyanın daha kolay karışma ihtimali olan bazı ibadetlere özellikle dikkat çekilmiştir. Namaz bunların en başında gelir.

Gerek ibadetlerimizde gerekse diğer davranışlarımızda herhangi bir gösteriş ve çıkar beklentisi içinde olmadan sadece O'nun rızasını ve hoşnutluğunu kazanmak amacıyla Allah'a yönelmemiz gerekir.

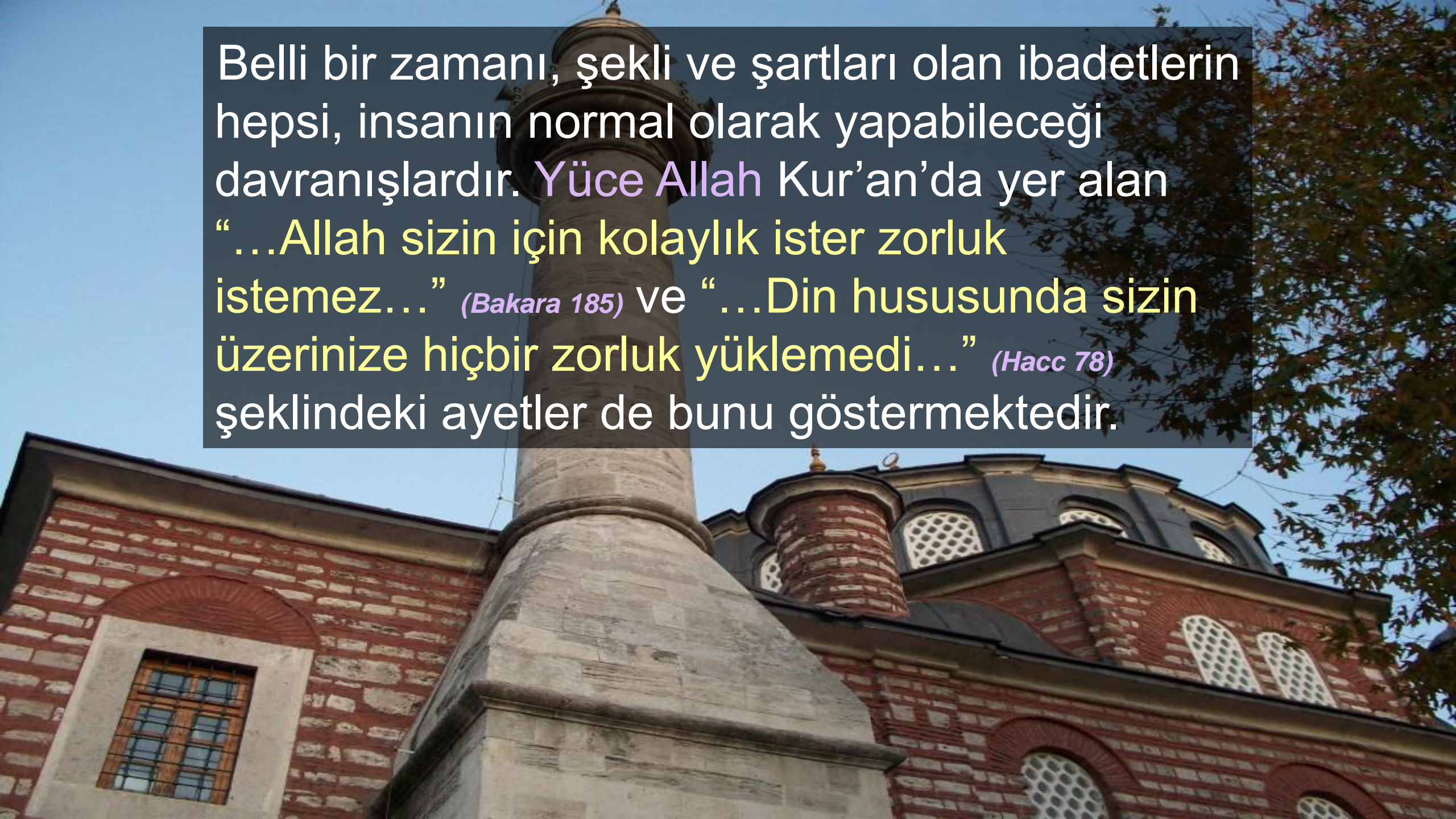

Kolaylık ve Güç Yetirebilirlik

Allah insanlara yapamayacakları, güç yetiremeyecekleri, altından kalkamayacakları sorumluluklar yüklememiştir. Yalnızca güçlerinin yetebileceği, yapılarıyla uyumlu, onları normal hayattan tamamen uzaklaştırmayacak ibadetler emretmiştir.

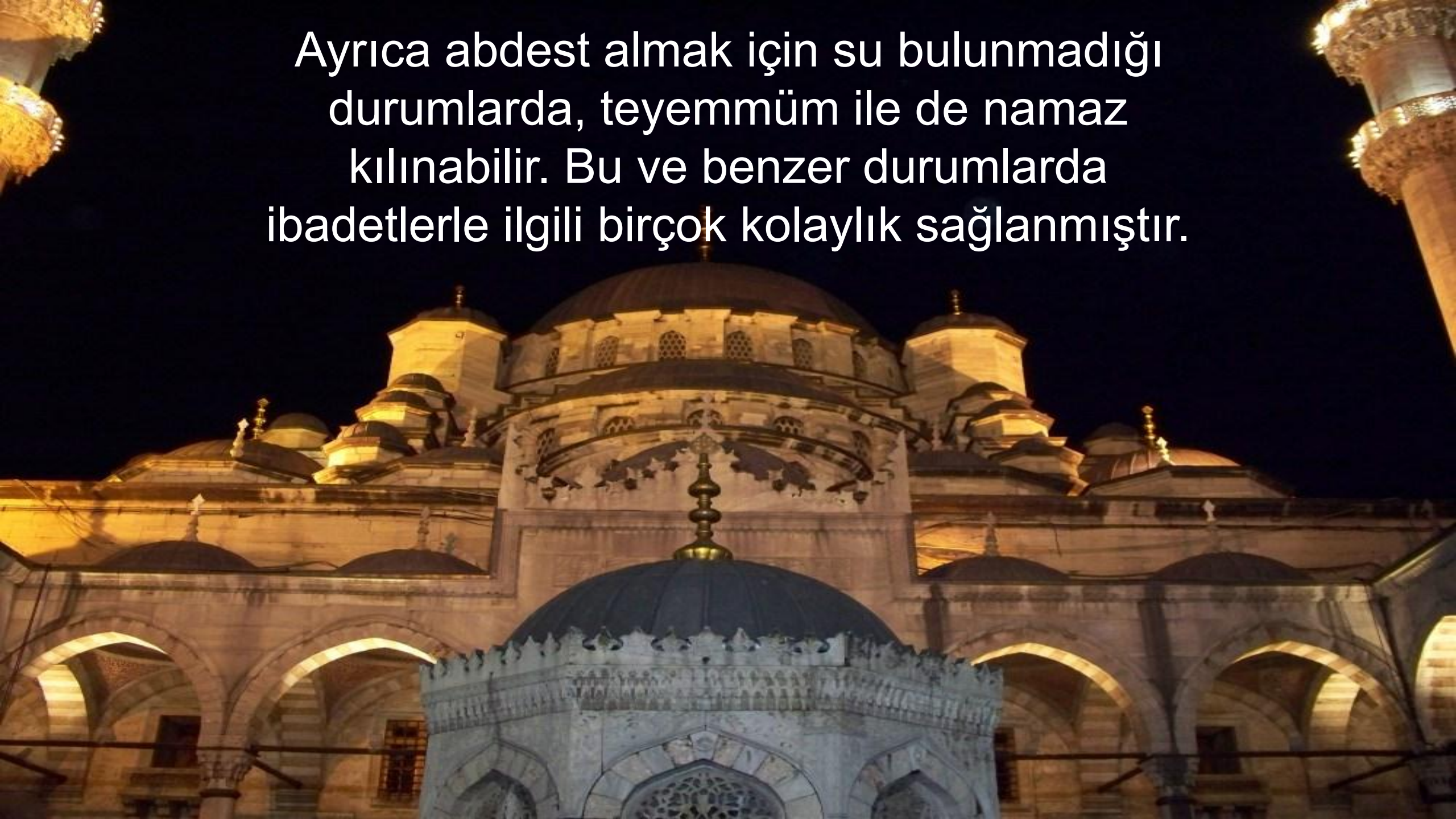

Belli bir zamanı, şekli ve şartları olan ibadetlerin hepsi, insanın normal olarak yapabileceği davranışlardır. **Yüce Allah** Kur'an'da yer alan “...Allah sizin için kolaylık ister zorluk istemez...” (*Bakara 185*) ve “...Din hususunda sizin üzerinize hiçbir zorluk yükledi...” (*Hacc 78*) şeklindeki ayetler de bunu göstermektedir.

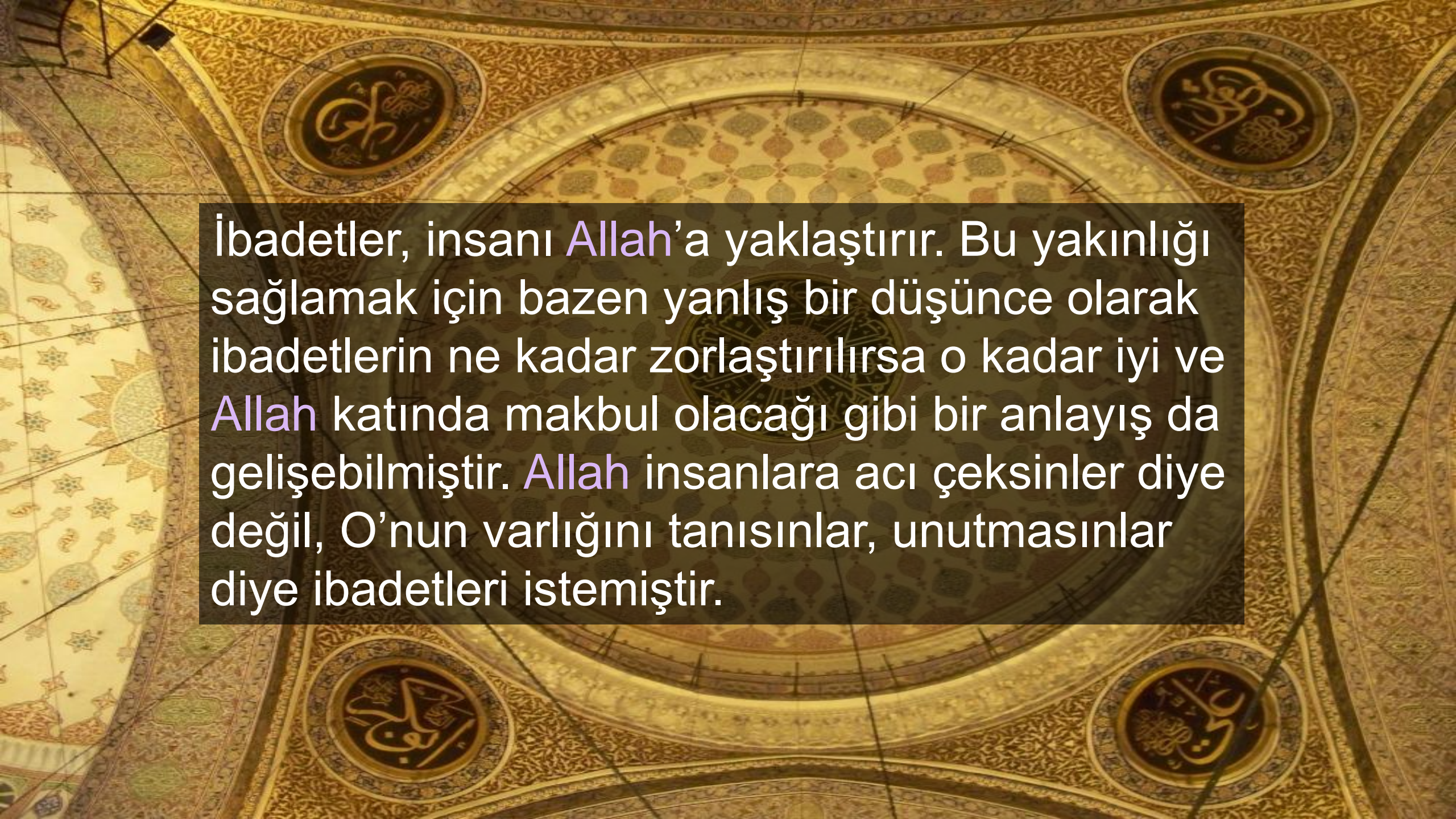
Yüce Allah emretmiş olduğu ibadetlerde bazı özel durumlarda insanlara çeşitli kolaylıklar sağlamıştır. Mesela hasta olan kişiler ramazan oruçlarını erteleyebilir, iyileştikten sonra tutabilirler. Yolculukta olanlar dört rekâtlık farz namazlarını sadece iki rekât olarak kılarlar.

Ayrıca abdest almak için su bulunmadığı durumlarda, teyemmüm ile de namaz kılınabilir. Bu ve benzer durumlarda ibadetlerle ilgili birçok kolaylık sağlanmıştır.

Japonya'da kullanılan bir tasarım. Lavabo ve sifonu birleştiren çok kullanışlı ve faydalı bir ürün. Sifonun dolması için gereken 6 litre su, musluktan sifonun içine akıyor. Böylece bizdeki gibi tuvalete dökerken ve ellerimizi yıkarken harcadığımız suyu ayrı ayrı değil tek seferde harcıyoruz.

İbadetler, insanı Allah'a yaklaştırır. Bu yakınlığı sağlamak için bazen yanlış bir düşünce olarak ibadetlerin ne kadar zorlaştırılırsa o kadar iyi ve Allah katında makbul olacağı gibi bir anlayış da gelişebilmiştir. Allah insanlara acı çeksinler diye değil, O'nun varlığını tansınlar, unutmasınlar diye ibadetleri istemiştir.

Namazımızı Nasıl Daha İyi Kılabiliriz?

- Fatiha'dan sonra alışlagelmiş 'kısa sureleri' değil, sizi etkileyen ayetler seçin. Kur'an'ın her ayeti namazda okunabilir.
- Seçtiğiniz bu "size özel" ayetlerin anlamlarını öğrenin. Onları okuyun ve bunlar üzerinde düşünün.
- Namazı **huşû** [sükûnet ve alçakgönüllülük hali] ile kılmak farzdır (Kur'an, Mü'minun [23] 2). Bunu sağlamak için örneğin gözünüzü kapatarak Kâbe'de namaz kıldığınızı düşünebilirsiniz. Zaten tam bir saygı ile Yüce Allah'ın huzurunda bulunmaktan dolayı gözleri yummakta herhangi bir sorun yoktur (Ömer Nasuhi Bilmen, Büyük İslam İlmihali, Ravza Yay., İstanbul, s. 236).
- Bu kıldığınız namazın belki de son namaz olabileceğini düşünün.

İslam'da İbadet Ahlak İlişkisi

İbadetlerin sağladığı sosyal yardımlaşma ve dayanışma, birliktelik, barış ve dostluk huzurlu bir toplumun oluşmasına da katkıda bulunur. İbadetler insanı Allah'a yaklaştırır.

İbadet, kulluğun bir gereğidir. Sadece zor anlarda başvurulanan bir sığınma kapısı olarak görülmemelidir. Kişi, ibadet sayesinde kendini daha iyi tanır ve güçlü bir karakter sahibi olur. Kötülüklerden arınarak olgunlaşır. Bu olgunluk, kişide güven duygusu oluşturur; ona kendisine hâkim olma alışkanlığını kazandırır, aşırılıklardan ve zararlı davranışlardan uzak durur. İbadetler insana sorumluluk bilinci kazandırır.

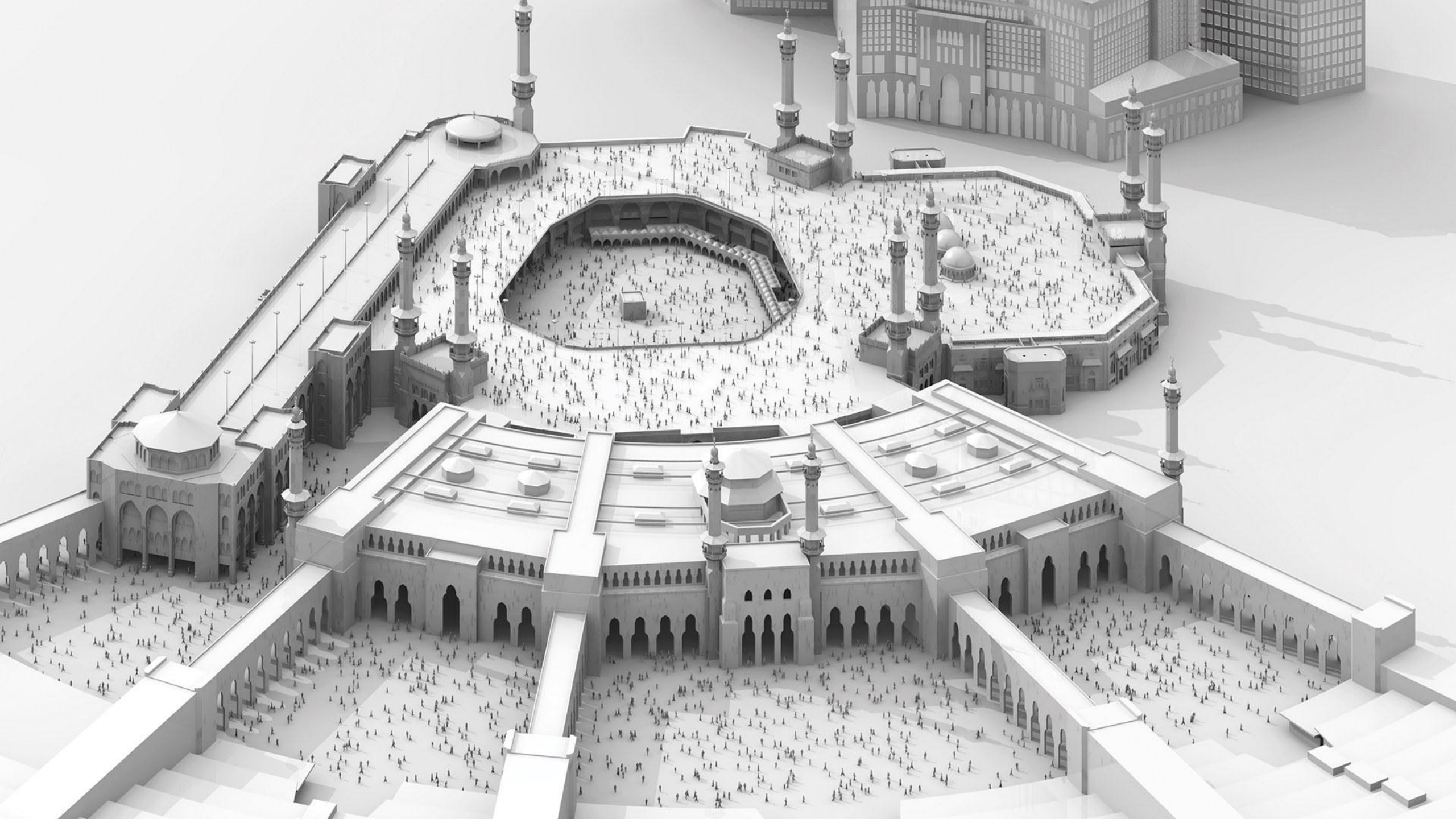

Bir genç, **Sevgili Nebi**'miz ile birlikte namazları kıldardı. Fakat namaz sonralarında da yapmadığı kötülük bırakmazdı. Bu gencin durumu **Rasulullah**'a bildirildiğinde şöyle dedi: “**Namaz, yakında ona kötülükleri bıraktıracaktır.**” Gerçekten de, aradan çok fazla zaman geçmeden o delikanlı, yaptığı kötü davranışlardan bir bir istiğfar ederek hepsini bıraktı. Çok iyi ahlâklı ve hayırlı bir insan haline geldi *(Hadis, el-Heysemi, Mecmau'z-Zevaid, II, 258).*

Müslümanın dünya ve ahiret hayatı için önemli bir dönüm noktası olan hac ibadeti, günahlara karşı bir öz eleştiri fırsatı verir ve bu vesileyle eski hatalarına dönmemek için büyük bir irade takviyesi sağlar.

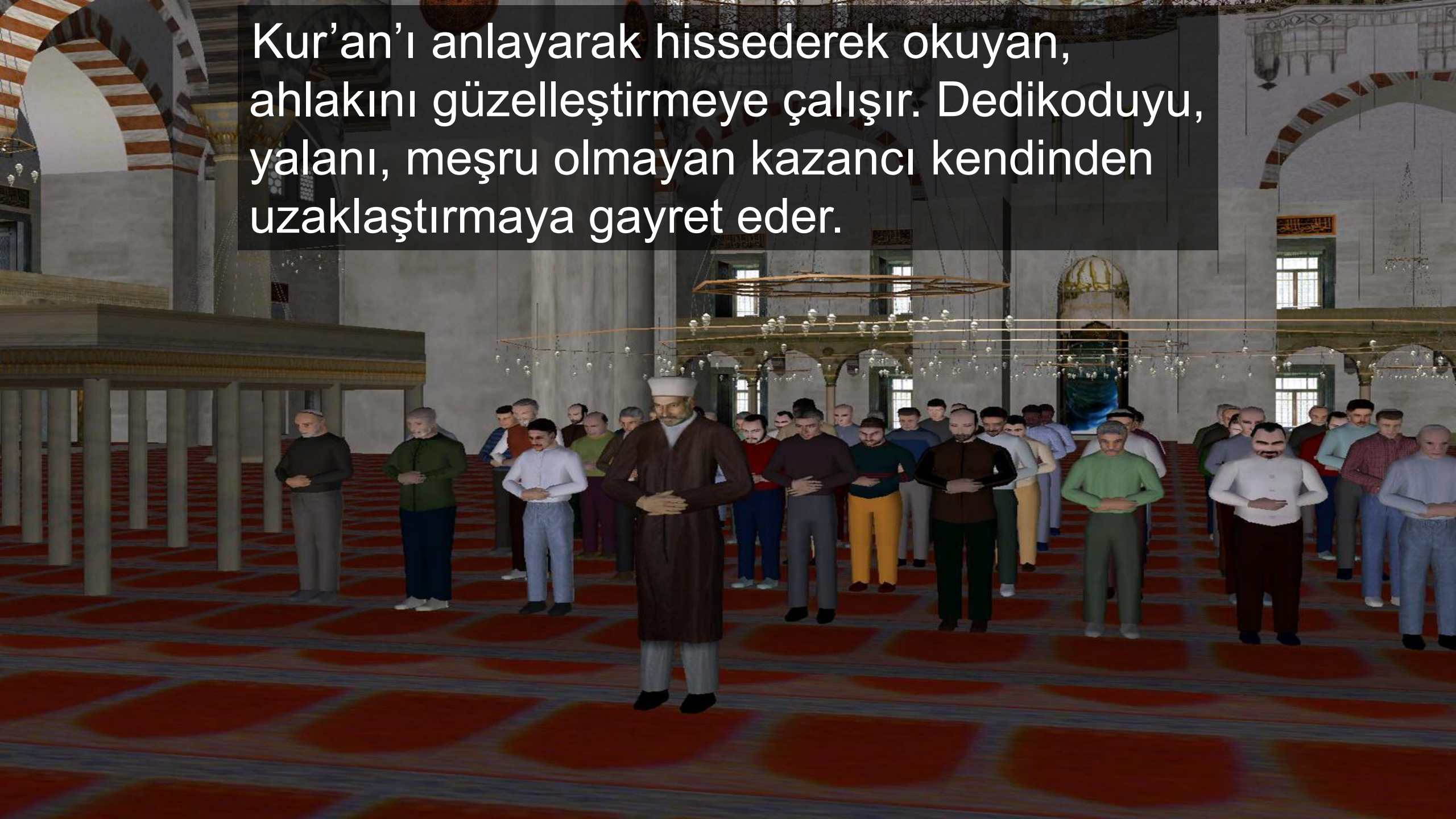

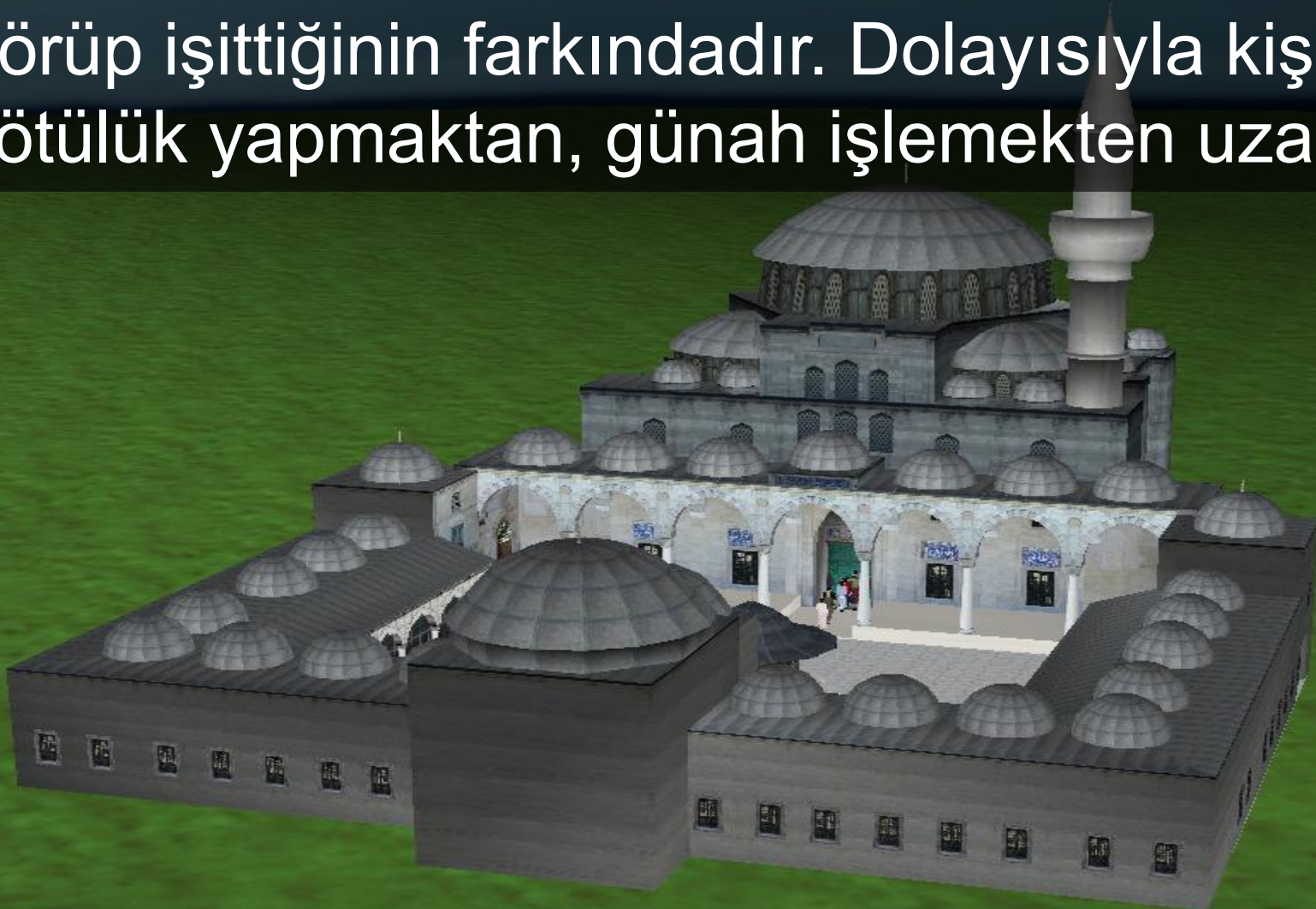
İbadetler, insana ahlaklı bir kişilik yapısını kazandırır. Onu gurur ve kibirdin uzaklaştırır, kişiyi alçak gönüllü ve hoşgörülü yapar. Başkalarına zarar verici davranışlardan alıkoyar. Diğer kişilere karşı sevgi saygı ve dayanışmayı, birlik ve beraberliği kuvvetlendirir.

Kur'an'ı anlayarak hissederek okuyan,
ahlakını güzelleştirmeye çalışır. Dedikoduyu,
yalanı, meşru olmayan kazancı kendinden
uzaklaştırmaya gayret eder.

İbadetlerini düzenli ve bilinçli bir şekilde yerine getiren Müslüman, sürekli Allah'la iletişim halindedir. Yüce Yaratıcı'nın kendisini her an görüp işittiğinin farkındadır. Dolayısıyla kişi kötülük yapmaktan, günah işlemekten uzak durur.

şu rabbine karşı
ihmal ettiğin secde var ya,

seni başkalarına karşı
bin secdeden kurtarır

- muhammed ikbal -

**Gösteriş, bütün
güzel işlerin en
büyük düşmanıdır.**

Yurt dışında yaşıyan Müslümanlar özellikle bayram namazları için çoğu zaman spor salonlarını kiralamaktadırlar.

İslam'da İbadetlerin Faydaları

Allah'a ibadet etmenin faydalarını iki grupta inceleyebiliriz. Birincisi, ibadetlerin bireysel faydaları, ikincisi ise ibadetlerin toplumsal faydalarıdır.

İbadetlerin Bireysel Faydaları

* İbadetler, yaratıcımızla ilişkimizi kuvvetlendirir. İbadetlerin özünde, insanın yaratıcısını hatırlaması, kulluk bilincini gönlüne yerleştirmesi, verilen sonsuz nimetlere karşı teşekkür etme duygusu vardır.

* İbadetler, iç dünyamızı aydınlatır.

İbadet etmek bireyin iç dünyasında olumlu davranışların oluşmasına katkı sağlar. Kişi ibadetler sayesinde, nefsin bitip tükenmeyen istek ve arzularından uzaklaşıp, iç huzuru kazanır.

Sürekli olarak yapılan ibadet, bireylerde iradenin güçlenmesine, iç disiplinin oluşmasına imkân tanır. Bireyin karşılaştığı olumsuzluklar karşısında, yılgınlık göstermeden mücadele azmi ve kararlılığı oluşur. Yine ibadet insanlara, günlük meşgale ve faaliyetler arasında Allah'a yönelik gibi önemli bir vazifenin bulunduğunu hatırlatır.

Diğer taraftan örneğin namaz, insanın yalnızlık psikolojisine de çaredir. İnsanların birbirinden isteyerek veya istemeyerek uzaklaştıkları ve bireyselliğin giderek hâkim olduğu bugünkü medeniyetin büyük bir sorunu da, yalnızlık hissidir.

Namaz, ister bireysel, isterse cemaatle kılınsın, her iki halde de insanın yalnızlık hissini en az günde beş kere giderebilmektedir.

Bir temizlik işçisi Ürdün
Üniversitesinde bir rektör ve bir
profesöre namaz kıldırırken.

Birlikte yapılan ibadetler,
Mü'minler arasındaki her
türlü makam, mevki,
rütbe, ırk üstünlüğü
duygusunu ortadan
kaldırmak suretiyle sosyal
eşitliği sağlar.

Rasulullah, önemli bir mazereti olmadıkça namazlarını camide cemaatle kılmaya özen göstermiş ve teşvik etmiştir. Cemaate gelmeyenleri arayıp sormuş. Hasta olanları ziyarete gitmiş.

* İbadetler, güven duygumuzu geliştirir. Gücünün sınırlı olduğunun farkına varan insan, daha güçlü bir varlığa sığınma ihtiyacını ömrü boyunca hisseder. Gücü, kudreti, bilgisi sonsuz bir Yaratacı'nın huzurunda olmak, kişiye rahatlık, güven ve huzur verir.

* İbadetler, insanda sorumluluk bilincini geliştirir.

Kişi, yaratıcısını hatırlamak ve ona duyduğu sevgiyi dile getirmek için de ibadet eder. Bu nedenle ibadet etmek, kişinin sorumluluk bilincini geliştirir. Yaratıcı'sına karşı görev ve sorumluluklarını bilen Müslüman, tüm ilişkilerini, geçmişini, geleceğini düşünüp, kendini sorgular.

* İbadetler sosyal yardımlaşmayı teşvik eder:
İbadetler, sosyal yardımlaşma, birlik ve beraberlik duygularını geliştirme açısından da etkin bir işleve sahiptir. İbadetler bireyi fedakarlığa ve başkalarını düşünmeye yönlendirir. Kişinin sosyalleşmesine katkıda bulunur.

Ekonomik ibadet olarak zekât, nefsten verilenlerle arınmaktır. İnsanın alın teri ile kazandığından bir kısmını ayırıp vermesi ona zor gelir. Mala düşkünlüğü kırmak için, her yıl servetin bir kısmını fakire vermek gerekir. Böylece zekât, Müslüman'ı malın esiri olmaktan, maddeye bağımlı olmaktan kurtarmayı ve sosyal barışı hedef alır.

İbadetlerin Toplumsal Faydaları

İbadetlerin, sosyal bütünleşme, dayanışma, paylaşma ve yardımlaşma alanlarında çok önemli görevleri bulunmaktadır.

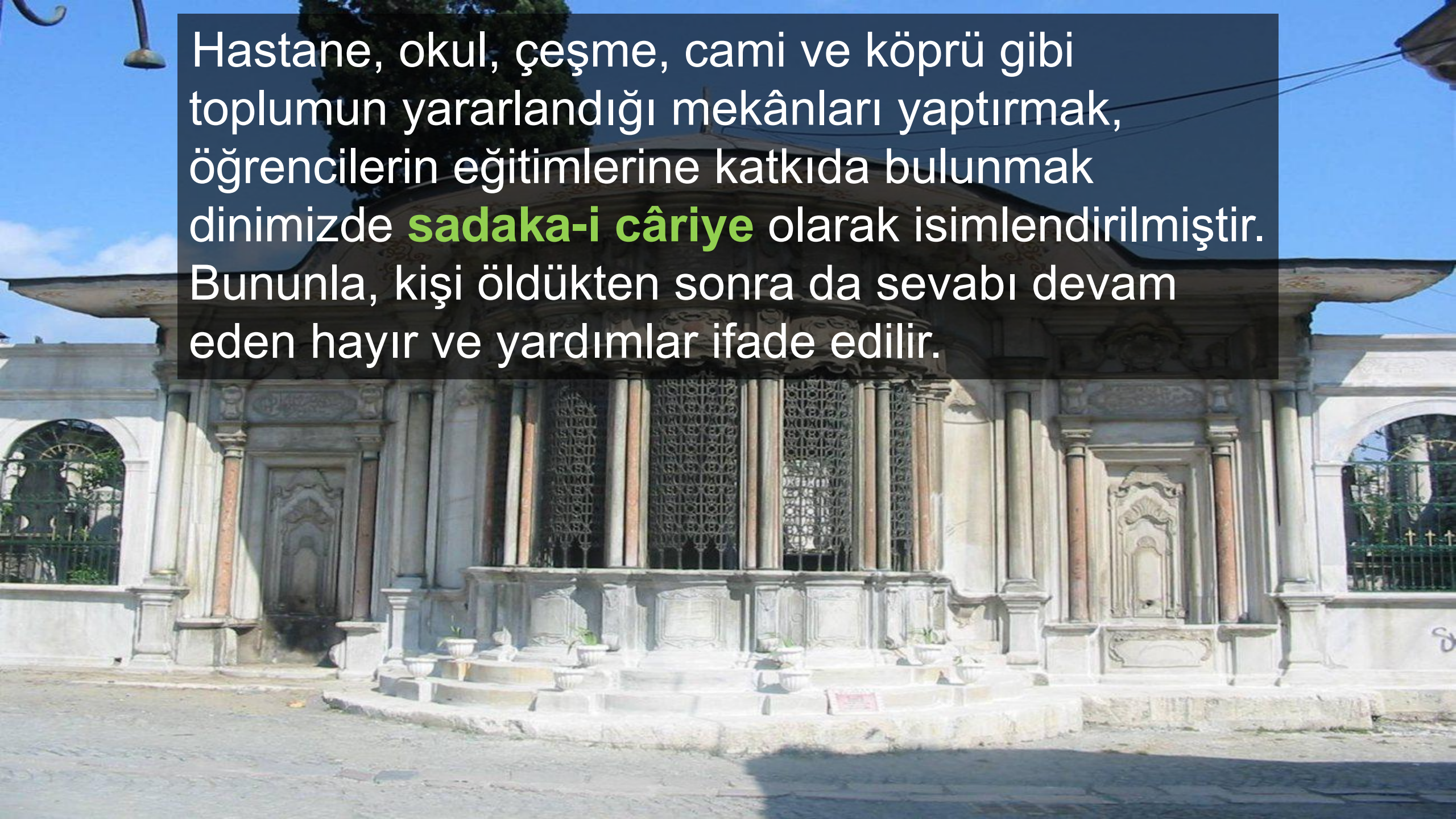
**2018 RAPORU
YAYIMLANDI**

**DÜNYANIN
EN CÖMERT ÜLKESİ**

TÜRKİYE!

Küresel İnsani Yardım 2018 Raporu'na göre, Türkiye geçen yıl en çok insani yardım yapan ülke oldu

Hastane, okul, çeşme, cami ve köprü gibi toplumun yararlandığı mekânları yaptırmak, öğrencilerin eğitimlerine katkıda bulunmak dinimizde **sadaka-i câriye** olarak isimlendirilmiştir. Bununla, kişi öldükten sonra da sevabı devam eden hayır ve yardımlar ifade edilir.

Allah Rasulü'nün ailesi bir bayram günü kurban keserler, etleri de hemen fukaraya dağıtırlar. **Rasulullah, Âişe Valide'mize**, kurbandan geriye ne kaldığını sorunca, “Sadece bir kürek kemiği kaldı” cevabını alır. Bunun üzerine **Rasulullah**, şöyle karşılık verir: “Desene, o kürek kemiği hariç hepsi bize kaldı.” *(Hadis, Tirmizi, Kıyamet 33 [2470]).*

Osmanlılar Döneminde Müslümanlar, sokak hayvanlarının barınması ve beslenmesi için vakıflar kurmuşlardı: “Osmanlı Döneminde Türkler bu amaçla, vasiyetnamelerinde para ayırır, hayattayken de fırıncı ve kasaplar ile anlaşarak sokak hayvanlarının beslenmesi için onlara ücret verirlerdi.” *(Corneill Le Bruyn)* *(M. Yaşar Kandemir, Örneklerle İslam Ahlakı, İstanbul 2000, s. 126-127).*

**KOMŞUSU AÇKEN
TOK YATAN
BİZDEN DEĞİLDİR..**

Gerçek Mutluluk,
İnsanın;
Aldıklarında Değil,
Verdiklerinde Gizlidir.

Her Őeye vaktimiz var

Lâkin, vakti verene vaktimiz yok

Ne acı !

Kur'an'dan Mesajlar

“İyilik, yüzlerinizi doğu ve batıya çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklerle ve kitaba iman edenin; malını çok sevmesine rağmen onu akrabaya, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere, köle ve esirlere verenin; namazı dosdoğru kılanın; zekâtı verenin; sözleştikleri zaman gereğini yerine getirenin; sıkıntıda, darlıkta, hastalıkta ve savaşın kızıdığı zamanda sabır gösterenin eyleminden oluşur. İşte doğru olanlar bunlardır; işte sakınanlar da bunlardır.”

(Kur'an, Bakara [2] 177).

Ayette **birr** kelimesinin kapsamına giren güzel nitelikler; imana, ibadete, ahlaka ilişkin olmak üzere üç başlıkta ele alınmıştır. Ayette zikredilen erdemler bu başlıklara örnek olarak verilmiştir. Ancak **birr** kavramının kapsamı sadece burada anlatılanlarla sınırlı değildir.

Bu ayette asıl iyiliğin, insanın yüzünü doğuya veya batıya çevirmesi olmadığı ifade edilmiştir. Asıl iyiliğin samimi bir iman, ibadet ve bunların neticesi olan güzel ahlakla ilgili olduğu açık biçimde belirtilmiştir. Böylece içinde iman, ibadet ve ahlak erdemlerinin yer almadığı bir şekilciliğin din açısından temelde bir önem taşımadığı vurgulanmıştır.

Özden yoksun bir şekilcilikle gerçek iyiliğe ulaşamayacağı belirtilmiştir. Ayetin sonunda, zikredilen erdemlere sahip olan insanların dürüst ve takva sahibi kimseler olduğu vurgulanmaktadır.

Kaynakça

Başlık, alt başlık ve kazanımlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2018'de yayınladığı **Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı**'na göre hazırlanmıştır.

- Abdullah Bektaş, Mustafa Nezihi Pekşen vd., **Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi**, 9. Sınıf, MEB, Ankara 2018.
- **İlmihal, İman ve İbadetler**, c. 1-2, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara 2008.
- **İslam Ansiklopedisi**, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, İstanbul.
- Recai Doğan, **Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi**, 9. Sınıf, Nev Kitap, Ankara 2018.

